

CONV 647/03

NOTE

fra: præsidiets
til: konventet

Vedr.: **Tredje del: Almindelige og afsluttende bestemmelser**

TREDJE DEL: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Dokumentets indhold:

- **Side 2:** De vigtigste elementer
- **Side 3:** Vejledende oversigt: Tredje del: De foreslåede artikler i de almindelige og afsluttende bestemmelser set i forhold til de eksisterende traktater
- **Side 4:** Artikler
- **Side 8:** Artikler med bemærkninger

HOVEDELEMENTER

Den tekst, der forelægges konventet, indeholder nogle bestemmelser, der svarer til de allerede eksisterende almindelige og afsluttende bestemmelser i de nuværende traktater, og andre bestemmelser, der enten er nye og navnlig skal tage hensyn til, at forfatningen træder i stedet for de gældende traktater, eller indeholder ændringer af de allerede eksisterende bestemmelser.

- Formålet med artikel A er at ophæve de nuværende traktater, og den nævner de vigtigste af de traktater, der ophæves ved forfatningen, og henviser samtidig til en udtømmende liste udarbejdet af regeringskonferencen, der skal opregne de traktater og akter, der ændrer TEF og TEU. Den pågældende listes tekniske og udtømmende karakter taler for en sådan henvisning.
- Artikel B er en ny bestemmelse, der skal organisere ændringen af Det Europæiske Fællesskab og den tidligere Europæiske Union til den nye enhed "Den Europæiske Union".
- Artikel C skal fastlægge anvendelsesområdet for forfatningstraktaten. Den gentager en bestemmelse, der findes i TEF, og lader den gælde for Den Europæiske Union.
- Artikel D gør de regionale unioner mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene forenelige med forfatningen.
- Artikel E vedrørende protokollerne gentager en bestemmelse, der findes på nuværende tidspunkt.
- Artikel F fastlægger proceduren for revision af forfatningstraktaten. Den foreslåede procedure er den, der er omhandlet i artikel 48 i TEU. Konventet kan dog drøfte andre alternativer, hvis det ønsker det, bl.a. den, der i øjeblikket anvendes ved udarbejdelsen af forfatningen.
- Artikel G fastlægger proceduren for forfatningstraktatens ratifikation og ikrafttræden. Den foreslåede procedure er den, der i øjeblikket er omhandlet i artikel 52 i TEU. Det indebærer, at forfatningstraktaten kun kan træde i kraft, hvis den ratificeres af alle de medlemsstater, der har undertegnet den. Præsidiet foreslår denne procedure, som afspejler den nuværende situation, hvor de nuværende traktater kun kan ophæves med samtykke fra alle deltagende medlemsstater. Det foreslås dog at tilføje et nyt stykke, hvorefter Det Europæiske Råd foretager en vurdering af de politiske konsekvenser, det vil få, hvis en eller flere medlemsstater ikke ratificerer traktaten.
- Artikel H og I vedrørende forfatningstraktatens varighed og de sprog, den er affattet på, indeholder bestemmelser, der allerede findes i de nuværende traktater, samt de nødvendige tilpasninger for at tage hensyn til de nye tiltrædelser.

**VEJLEDENDE OVERSIGT: TREDJE DEL: DE FORESLÅEDE ARTIKLER I DE
ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER SET I FORHOLD TIL DE
NUVÆRENDE TRAKTATER**

	Nye artikler	Artikler, der overtager bestemmelser fra de eksisterende traktater, men kun delvis eller med væsentlige ændringer	Artikler, der med mindre tilpasninger eller uændret er overtaget fra de eksisterende traktater
<u>Artikel A</u> : Ophævelse af de tidligere traktater	✓		
<u>Artikel B</u> : Retlig kontinuitet i forhold til Det Europæiske Fællesskab og Den Europæiske Union	✓		
<u>Artikel C</u> : Anvendelsesområde		✓	
<u>Artikel D</u> : Regionale unioner			✓
<u>Artikel E</u> : Protokoller			✓
<u>Artikel F</u> : Procedure for revision af forfatningstraktaten		✓	
<u>Artikel G</u> : Forfatningstraktatens vedtagelse, ratifikation og ikrafttræden		✓	
<u>Artikel H</u> : Varighed			✓
<u>Artikel I</u> : Sprog			✓

NB Bemærkningerne i dokumentets afsnit IV angiver, i hvilken udstrækning de enkelte udkast til artikler bygger på en eller flere eksisterende artikler, ligesom der er gjort opmærksom på alle ændringer og eventuelle nye elementer. For at få et klart overblik over grundlaget for artiklerne er det nødvendigt at læse bemærkningerne.

TREDJE DEL: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKLER

Artikel A: Ophævelse af de tidligere traktater

På datoen for forfatningstraktatens ikrafttræden ophæves traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab af 25. marts 1957, den europæiske fælles akt af 17. februar 1986, traktaten om Den Europæiske Union af 7. februar 1992 samt Amsterdam-traktaten af 2. oktober 1997 og Nice-traktaten af 26. februar 2001. De akter og traktater, der er opregnet i et bilag, ophæves ligeledes.

Artikel B: Retlig kontinuitet i forhold til Det Europæiske Fællesskab og Den Europæiske Union

Den Europæiske Union følger efter De Europæiske Fællesskaber og Unionen med alle de rettigheder og forpligtelser, som disse har, hvad enten de er interne eller følger af internationale aftaler, og som er opstået inden forfatningstraktatens ikrafttræden i henhold til tidligere traktater, protokoller og akter, herunder alle elementer i Fællesskabernes og Unionens aktiver og passiver samt disses arkiver.

Bestemmelser i EU-institutionernes retsakter, der er vedtaget i henhold til de i stk. 1 omhandlede traktater og akter, forbliver i kraft, for så vidt de er forenelige med forfatningen. De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis opretholdes som den primære kilde til fortolkning af forfatningen og retsakterne før dennes ikrafttræden.

Artikel C: Anvendelsesområde

1. Forfatningstraktaten gælder for Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og ...
2. Forfatningstraktaten gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer i overensstemmelse med artikel ... i anden del.
3. På de oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i [bilag II til TEF], anvendes den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i forfatningstraktatens [fjerde del af TEF] del.

Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på oversøiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovenstående liste.

4. Forfatningstraktaten finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.
5. Forfatningstraktaten finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.
6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:
 - a) Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på Færøerne.
 - b) Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed.
 - c) Forfatningstraktaten finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

Artikel D: Regionale unioner

Forfatningstraktaten er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af forfatningstraktaten.

Artikel E: Protokoller

De protokoller, der knyttes som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del heraf.

Artikel F: Procedure for revision af forfatningstraktaten

Enhver medlemsstats regering eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af forfatningstraktaten. Disse forslag meddeles de nationale parlamenter.

Hvis Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og i givet fald af Kommissionen udtaler sig til fordel for afholdelse af en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, indkaldes denne af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i forfatningstraktaten. Hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område, skal Rådet for Den Europæiske Centralbank også høres.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Artikel G: Forfatningstraktatens vedtagelse, ratifikation og ikrafttræden

1. Forfatningstraktaten skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.
2. Forfatningstraktaten træder i kraft den ..., forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.
3. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af forfatningstraktaten har ratificeret den, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

Artikel H: Varighed

Forfatningstraktaten er indgået for ubegrænset tid.

Artikel I: Sprog¹

Forfatningstraktaten, der er udarbejdet i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og ..., hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

¹ Denne artikel vil skulle tilpasses i overensstemmelse med tiltrædelsesakten.

OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER

på hvilke bestemmelserne i forfatningstraktatens [fjerde del] finder anvendelse

- Grønland
- Ny Kaledonien med tilhørende områder
- Fransk Polynesien
- De franske besiddelser i det sydlige Indiske Ocean og Antarktis
- Wallis og Futunaøerne
- Mayotte
- Saint Pierre og Miquelon
- Aruba
- De Nederlandske Antiller
 - Bonaire
 - Curaçao
 - Saba
 - Sint-Eustatius
 - Sint-Maarten
- Anguilla
- Caymanøerne
- Falklandsøerne
- Syd-Georgien og Syd-Sandwichøerne
- Montserrat
- Pitcairn
- Saint Helena med tilhørende områder
- Britisk antarktisk territorium
- Britiske territorier i Det Indiske Ocean
- Turks- og Caicosøerne
- De Britiske Jomfruøer
- Bermuda

* [Bilag II til TEF] som omhandlet i artikel C.

TREDJE DEL: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikler med bemærkninger

Artikel A: Ophævelse af de tidligere traktater

På datoen for forfatningstraktatens ikrafttræden ophæves traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab af 25. marts 1957, den europæiske fælles akt af 17. februar 1986, traktaten om Den Europæiske Union af 7. februar 1992 samt Amsterdam-traktaten af 2. oktober 1997 og Nice-traktaten af 26. februar 2001. De akter og traktater, der er opregnet i et bilag, ophæves ligeledes.

Bemærkninger:

Formålet med denne artikel er at ophæve Rom-traktaten fra 1957 (TEF), fællesakten fra 1986, traktaten om Den Europæiske Union fra 1993 (TEU) samt Amsterdam-traktaten og Nice-traktaten og alle de øvrige traktater om ændring heraf, for så vidt bestemmelserne heri erstattes af forfatningstraktaten.

Det foreslås, at der henvises til et bilag for så vidt angår opregningen af de øvrige traktater og akter om ændring af TEF og TEU, der skal ophæves efter forfatningens ikrafttræden.

Udarbejdelsen af et sådant bilag er ikke nogen let opgave, da det indebærer, at alle traktater om ændring af TEF og TEU samt tiltrædelsestraktaterne skal gennemgås for at se, om de indeholder bestemmelser, der stadig er relevante, og som enten skal indsættes et eller andet sted i forfatningen eller videreføres særskilt.

Det foreslås, at konventet ikke udarbejder en sådan liste, og at konventet erindrer Det Europæiske Råd om nødvendigheden af, at der udarbejdes en sådan liste, inden regeringskonferencens arbejde afsluttes.

Artikel B: Retlig kontinuitet i forhold til Det Europæiske Fællesskab og Den Europæiske Union

Den Europæiske Union følger efter De Europæiske Fællesskaber og Unionen med alle de rettigheder og forpligtelser, som disse har, hvad enten de er interne eller følger af internationale aftaler, og som er opstået inden forfatningstraktatens ikrafttræden i henhold til tidligere traktater, protokoller og akter, herunder alle elementer i Fællesskabernes og Unionens aktiver og passiver samt disses arkiver.

Bestemmelser i EU-institutionernes retsakter, der er vedtaget i henhold til de i stk. 1 omhandlede traktater og akter, forbliver i kraft for så vidt de er forenelige med forfatningen. De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis opretholdes som den primære kilde til fortolkning af forfatningen og retsakterne før dennes ikrafttræden.

Bemærkninger:

Formålet med denne bestemmelse er at sørge for, at den nye enhed "Den Europæiske Union" kan indtræde i Det Europæiske Fællesskabs og Den Europæiske Unions rettigheder og forpligtelser, samt at den ret, der gælder på datoen for ikrafttrædelsen af forfatningstraktaten (internationale aftaler, den afledte ret, retspraksis, tredjemands rettigheder og forpligtelser) videreføres, idet det antages, at forfatningstraktaten ratificeres af samtlige medlemsstater.

Det foreslås, at successionsprincippet fastslås i denne artikel, og at der henvises til en protokol for så vidt angår opregningen af de akter, som den nye enhed skal overtage.

Det foreslås, at konventet ikke udarbejder en sådan protokol, og at konventet erindrer Det Europæiske Råd om nødvendigheden af, at der udarbejdes en sådan, inden regeringskonferencens arbejde afsluttes.

Artikel C: Anvendelsesområde

1. Forfatningstraktaten gælder for Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Hellske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og ...
2. Forfatningstraktaten gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer i overensstemmelse med artikel ... i anden del.
3. På de oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i [bilag II til TEF], anvendes den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i forfatningstraktatens [fjerde del af TEF] del.
Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på oversøiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovennævnte liste.
4. Forfatningstraktaten finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.
5. Forfatningstraktaten finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.
6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:
 - a) Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på Færøerne.
 - b) Forfatningstraktaten finder ikke anvendelse på de områder på Cypren, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed.
 - c) Forfatningstraktaten finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse er taget fra artikel 299 i TEF (med de fornødne tekniske ændringer), dog uden denne artikels stk. 2, andet afsnit. Man har fundet, at dette afsnit, eftersom det drejer sig om et retsgrundlag, bør anbringes i anden del af forfatningen sammen med de øvrige retsgrundlag.

Konventets opmærksomhed henledes på, at artikel 299 i TEF ikke finder anvendelse på TEU. Det forhold, at ordet "traktaten" i denne bestemmelse ændres til "forfatningstraktaten" rejser derfor spørgsmålet om forfatningstraktatens anvendelsesområde.

Bestemmelsen vil skulle tilpasses efter tiltrædelsestraktaternes ikrafttræden.

Artikel D: Regionale unioner

Forfatningstraktaten er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af forfatningstraktaten.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse er taget fra artikel 306 i TEF. Konventet kunne i forbindelse med sine eventuelle senere drøftelser om forstærket samarbejde se på spørgsmålet om denne artikels rækkevidde og/eller sammenhæng med disse bestemmelser om forstærket samarbejde. Det anbefales dog i øjeblikket at bibeholde teksten i dens nuværende affattelse.

Artikel E: Protokoller

De protokoller, der knyttes som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del heraf.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse svarer til en bestemmelse, der allerede findes i TEU og TEF. De protokoller, der findes i øjeblikket, dvs. både de protokoller, der er knyttet som bilag til TEU eller TEF, og de protokoller, der er knyttet som bilag til begge traktater, skal fortsat være knyttet som bilag til den nye forfatningstraktat.

Konventet kunne henlede RK's opmærksomhed på behovet for, at RK drøfter, hvad der skal ske med protokollerne.

Artikel F: Procedure for revision af forfatningstraktaten

1. Enhver medlemsstats regering eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af forfatningstraktaten. Disse forslag meddeles de nationale parlamenter.
Hvis Rådet efter høring af Europa-Parlamentet og i givet fald af Kommissionen udtaler sig til fordel for afholdelse af en konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, indkaldes denne af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i forfatningstraktaten. Hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område, skal Rådet for Den Europæiske Centralbank også høres.
Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Bemærkninger:

1. *Denne artikel er taget fra artikel 48 i TEU. Det kan overvejes, som foreslået af Arbejdsgruppen vedrørende Nationale parlamenter, at føje et stk. 2 til denne bestemmelse med følgende affattelse:*

"Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer kan forberedes af et konvent, der indkaldes af formanden for Det Europæiske Råd, og som sammensættes af repræsentanterne for de nationale parlamenter, medlemsstaternes stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Ved drøftelsernes afslutning vedtager konventet ved konsensus en anbefaling til konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer."

2. *Konventets opmærksomhed henledes ligeledes på følgende:*

- *Hvis konventet ønsker at undersøge en anden procedure end proceduren i artikel 48 i TEF og den, der i øjeblikket anvendes ved udformningen af forfatningen, er der dog en række proceduremæssige spørgsmål, der først skal løses:*

Skal Rådet kunne ændre forfatningen, eller skal der fortsat være en konference mellem medlemsstaterne?

- a) *Hvem skal kunne tage initiativ til en sådan ændring?*
- b) *Skal ændringer ske med enstemmighed eller kvalificeret flertal?*
- c) *Efter hvilken procedure skal Kommissionen og Europa-Parlamentet deltage?*
- d) *Efter hvilken procedure skal de nationale parlamenter deltage?*
- e) *Hvilken rolle skal kongressen spille, hvis den oprettes?*

- *Hvis konventet vælger en anden procedure end proceduren i artikel 48 i TEU, kunne det undersøge muligheden for at anvende en procedure, der kun kræver en RK i meget begrænsede tilfælde af ændringer. Det kunne også undersøge muligheden for i visse bestemmelser at åbne mulighed for, at disse kan ændres af Rådet eller Det Europæiske Råd med enstemmighed eller med kvalificeret flertal på samme måde som i øjeblikket i visse tilfælde (f.eks. artikel 213 i TEF for så vidt angår antallet af kommissærer).*
- *Denne bestemmelse rejser spørgsmålet om, hvad der skal ske, hvis en medlemsstat ikke ratificerer en revision af traktaten.*

Artikel G: Forfatningstraktatens vedtagelse, ratifikation og ikrafttræden

1. Forfatningstraktaten skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.
2. Forfatningstraktaten træder i kraft den ..., forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.
3. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af forfatningstraktaten har ratificeret den, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse indeholder substansen af artikel 52 i TEU og artikel 313 i TEF.

I artikel 48 i TEU hedder det om proceduren for revision af traktaten: "Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser"; dette indebærer, at forfatningstraktaten først kan træde i kraft, når den er ratificeret af alle de medlemsstater, der har undertegnet den. Hvis blot én af signatarstaterne ikke ratificerer forfatningstraktaten, kan den ikke træde i kraft, og de nuværende traktater vil således fortsat være gældende.

I så fald vil det være op til medlemsstaterne og EU-institutionerne at vurdere de politiske konsekvenser. Denne artikel indeholder en bestemmelse (stk. 3), der ikke findes i de nuværende traktater, og som vedrører den mulighed, at en eller flere medlemsstater - uanset af hvilke grunde - inden for en frist på to år ikke har afsluttet deres interne ratifikationsprocedurer. Det Europæiske Råd vil så skulle vurdere de politiske konsekvenser af denne situation.

I nogle af de bidrag, der er blevet forelagt konventet, foreslås det, at forfatningstraktaten træder i kraft, uden hensyntagen til proceduren i artikel 48 i TEU, for de stater, der har ratificeret den, når der er nået en nærmere fastsat tærskel, som skal fremgå af selve forfatningstraktaten (jf. artikel x+6 (stk. 2) i teksten fra PPE; artikel 6, stk. 2 og 3, i aftalen om den europæiske forfatningstraktats ikrafttræden i det forfatningsudkast, Kommissionen har forelagt; artikel 47 i Spinelli-planen).

Selv om denne mulighed er omhandlet i artikel 24 i Wiener-konventionen om traktatretten ("En traktat træder i kraft på den måde og på den dato, som den måtte foreskrive, eller som de forhandelnde stater måtte blive enige om."), giver den anledning til juridiske problemer i forhold til gamle traktater i de tilfælde, hvor en eller flere signatarstater ikke ratificerer forfatningstraktaten. Hvis forfatningstraktaten ikke ratificeres af en eller flere signatarstater, er spørgsmålet, hvad der skal ske med de nuværende traktater. I henhold til Wiener-konventionen om traktatretten (artikel 54) kan en traktat imidlertid ikke ophæves, medmindre det sker i overensstemmelse med traktatens bestemmelser eller med samtykke fra alle parter. Da de nuværende traktater ikke indeholder nogen bestemmelse om deres ophævelse, kan de således kun ophæves med samtykke fra alle de medlemsstater, der er parter i den (15 på nuværende tidspunkt og 25 efter tiltrædelsestraktaternes ikrafttræden). Hvis de gamle traktater ikke ophæves med samtykke fra alle EU's medlemsstater, vil de fortsat være gældende.

Artikel H: Varighed

Forfatningstraktaten er indgået for ubegrænset tid.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse svarer til indholdet af artikel 51 i TEU og artikel 312 i TEF.

Artikel I: Sprog¹

Forfatningstraktaten, der er udarbejdet i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og ..., hvilke tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

Bemærkninger:

Denne bestemmelse svarer til indholdet af artikel 53 i TEU og artikel 314 i TEF. Den vil skulle tilpasses efter tiltrædelsestraktaternes ikrafttræden.

¹ Denne artikel vil skulle tilpasses i overensstemmelse med tiltrædelsesakten.

AFSLUTTENDE BETRAGTNINGER

Konventets opmærksomhed henledes på følgende tre punkter:

- 1) Visse bestemmelser, som på nuværende tidspunkt findes i sjette del af TEF ("Almindelige og afsluttende bestemmelser"), bør placeres i et særskilt afsnit af forfatningstraktatens anden del, i det omfang de ikke indsættes i andre afsnit af anden del.*
- 2) Artikel 46 i TEU, som indgår i de afsluttende bestemmelser i TEU, bør placeres i anden del under titlen "Domstolen". Den bør endvidere ændres for at tage hensyn til traktatfusionen og om nødvendigt konklusionerne fra diskussionskredsen vedrørende Domstolen. Visse dele af denne bestemmelse, som f.eks. litra e), bør bevares, hvis man ønsker at opretholde status quo.*
- 3) Bevarelse, placering og eventuelle ændringer af artikel 47 i TEU, som ligeledes indgår i denne traktats afsluttende bestemmelser, bør også drøftes af konventet, når der danner sig et mere præcist billede af det nøjagtige indhold af forfatningens bestemmelser vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.*

OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER

på hvilke bestemmelserne i forfatningstraktatens [fjerde del] finder anvendelse

- Grønland
- Ny Kaledonien med tilhørende områder
- Fransk Polynesien
- De franske besiddelser i det sydlige Indiske Ocean og Antarktis
- Wallis og Futunaøerne
- Mayotte
- Saint Pierre og Miquelon
- Aruba
- De Nederlandske Antiller
 - Bonaire
 - Curaçao
 - Saba
 - Sint-Eustatius
 - Sint-Maarten
- Anguilla
- Caymanøerne
- Falklandsøerne
- Syd-Georgien og Syd-Sandwichøerne
- Montserrat
- Pitcairn
- Saint Helena med tilhørende områder
- Britisk antarktisk territorium
- Britiske territorier i Det Indiske Ocean
- Turks- og Caicosøerne
- De Britiske Jomfruøer
- Bermuda

* [Bilag II til TEF] som omhandlet i artikel C.